

Zadania i obowiązki gmin w świetle ustawy - Prawo energetyczne

Jolanta Skrago
Piotr Furdzik

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

jest centralnym organem administracji rządowej i
wykonuje swoje zadania przy pomocy

Urzędu Regulacji Energetyki

ul. Chłodna 64, 00-872 Warszawa

www.ure.gov.pl

W skład Urzędu wchodzi oddziały terenowe

Adres: **ul. Owocowa 6a, 40-158 Katowice**
Dyrektor: **Marek Miśkiewicz**
tel.: **32-258-76-91 32-258-80-11**
fax: **32-258-64-77**
e-mail: **katowice@ure.gov.pl**

Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

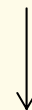
G m i n a

w rozumieniu ustawy o
samorządzie gminnym

to wspólnota samorządowa oraz
odpowiednie terytorium

w rozumieniu ustawy – Prawo
energetyczne

gminy oraz związki i porozumienia
międzygminne w zakresie
uregulowanym ustawą o
samorządzie gminnym

Obowiązki gminy

ustawa o samorządzie
gminnym

ustawa – Prawo
energetyczne

do zadań własnych gminy
należy zaspokajanie zbiorowych
potrzeb wspólnoty.

W szczególności zadania własne
obejmują sprawy zaopatrzenia
w energię elektryczną i ciepłą
oraz gaz.

Do zadań własnych gminy w
zakresie zaopatrzenia w energię
elektryczną, ciepło i paliwa gazowe
należy:

- 1) planowanie i organizacja
zaopatrzenia w ciepło, energię
elektryczną i paliwa gazowe na
obszarze gminy;
- 2) planowanie oświetlenia miejsc
publicznych i dróg znajdujących się
na terenie gminy*;
- 3) finansowanie oświetlenia ulic,
placów i dróg publicznych
znajdujących się na terenie gminy*.

*nie dotyczy autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych.

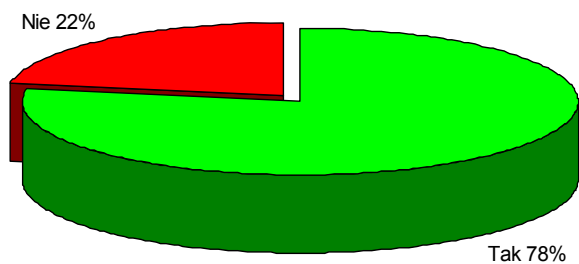
Obowiązki gminy

Zmiana wprowadzona ustawą z dnia 8 stycznia 2010 r. o **zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw.**

Gmina realizuje zadania określone ustawą – Prawo energetyczne zgodnie z:

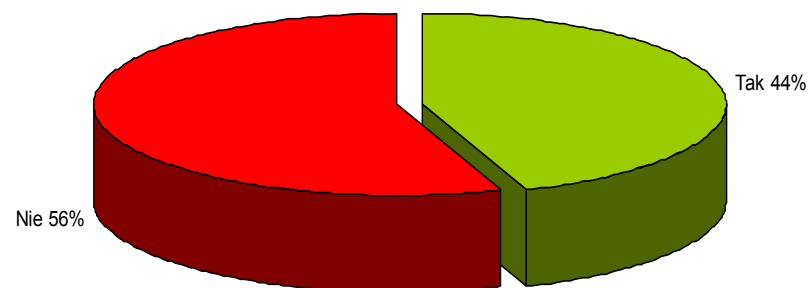
- 1) miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu - z kierunkami rozwoju gminy zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) odpowiednim programem ochrony powietrza przyjętym na podstawie art.91 ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło

 Tak Nie

Projekt planu zaopatrzenia w ciepło

 Tak Nie

Dane zebrane na podstawie informacji przedsiębiorstw energetycznych

W orzecznictwie sądowym podkreślono, że treść art. 18 ustawy – Prawo energetyczne nie upoważnia do stwierdzenia, że ustawowym obowiązkiem gminy jest dostarczanie wspólnocie mieszkańców ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych (zob. wyrok SN z dnia 07.02.2002 r., I CKN 1002/99).

Gmina może w zakresie zadań polegających na planowaniu i organizacji zaopatrzenia w paliwa gazowe i energię podejmować działania:

- ❖ bezpośrednio – tworzenie podmiotów gospodarczych np. spółek prawa handlowego;
- ❖ pośrednio – tworzenie warunków rozwoju przedsiębiorstw energetycznych za pomocą dostępnych instrumentów prawnych.

Podmioty uczestniczące procesie planistycznym

Przedsiębiorstwa energetyczne

zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii

Gminy

Samorząd województwa

plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię

założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

- opiniowanie projektu założeń w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami;
- badanie zgodności planów zaopatrzenia w energię i paliwa z polityką energetyczną państwa.

Plan jest dokumentem o charakterze:

- ✓ kompleksowym i strategicznym,
- ✓ całościowym,
- ✓ długoterminowym - projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej **na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata** (zapis wprowadzony ustawą z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw).

Pamiętajmy:

Pierwsze założenia do planu lub ich aktualizacja winny być dokonane w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (por. art. 17), czyli

do 11 marca 2012 r.

Przepisy prawa energetycznego nie zawierają sankcji dla władz gminy za brak planów założeń lub brak ich aktualizacji.

Ale czy na pewno?

- W doktrynie przyjmuje się, że podmioty, które mają interes prawny w sporządzeniu lub aktualizacji projektu założeń, w sytuacji niewykonania lub opóźnienia w wykonaniu tego obowiązku, mogą po uprzednim wezwaniu do usunięcia naruszeń, złożyć skargę do sądu administracyjnego;
- Niezadowoleni takim stanem rzeczy mieszkańcy w najbliższych wyborach mogą nie zagłosować na opieszale władze.

Posiadanie planu pozwala na :

- kształtowanie gospodarki energetycznej gminy w sposób optymalny i uporządkowany uwzględniając przy tym specyficzne warunki lokalne gminy;
- harmonizację działań w zakresie zaopatrzenia w paliwa gazowe i energię podejmowanych bezpośrednio przez organy gminy z odpowiednimi przedsiębiorstwami energetycznymi funkcjonującymi na obszarze gminy;
- uzgadnianie kierunków działań gmin i przedsiębiorstw energetycznych w zakresie rozwoju infrastruktury, w tym lokalizacji nowych źródeł wytwórczych;
- uzgadnianie kierunków działań gmin i przedsiębiorstw energetycznych z interesami i potrzebami społeczności lokalnej.

- ✓ łatwiejszy dostęp do środków unijnych oraz innych środków publicznych;
- ✓ uzyskanie społecznej akceptacji dla rozwoju systemów energetycznych;
- ✓ lepszy wizerunek i promocję gminy poprzez plany energetyczne zorientowane na zrównoważony rozwój;
 - przyciągnięcie inwestorów;
 - podniesienie konkurencyjności;
- ✓ zapewnienie ładu energetycznego;
 - inwentaryzację infrastruktury energetycznej;
- lepsza wiedza w zakresie czym dysponujemy i jakiej jest to jakości;
- ocena stanu obecnego i przewidywanych zmian;
- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego;
- ✓ lepszy dostęp odbiorców do usług energetycznych;
- ✓ dodatkowe dochody dla mieszkańców i większe wpływy z podatków.

Pamiętajmy

Działania gminy i działania przedsiębiorstw energetycznych winny być ze sobą skorelowane.

Brak założeń do planu zaopatrzenia w paliwa gazowe i energię nie pozwala przedsiębiorstwom energetycznym racjonalnie planować rozwoju infrastruktury energetycznej.

- ✓ odbiorcy na terenie gminy, która nie opracowała projektu założeń, mogą ponosić wyższe koszty opłat przyłączeniowych;
- ✓ uwzględnienie w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego kosztów realizacji inwestycji zawartych w planie rozwoju – wpływ na poziom cen i stawek opłat.

Uchwalone przez radę gminy założenia do planu bezpośrednio wiążą jedynie organy gminy, nie wiążą natomiast innych podmiotów.

Obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego:

1. współpracy z **przyłączonymi podmiotami** polegająca na przekazywaniu im informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostawy paliw gazowych lub energii.
2. współpracy z **gminami na których obszarze przedsiębiorstwa te wykonują działalność gospodarczą** - w szczególności polegającej na zapewnieniu spójności między planami przedsiębiorstw energetycznych a założeniami i planami zaopatrzenia, w tym
 - ✓ udostępnianie planów rozwoju;
 - ✓ przedłożenie propozycji niezbędnych do opracowania projektu założeń.

Obowiązek gminy do nieodpłatnego przekazywania informacji :

- odnośnie przewidywanego zakresu dostarczania paliw gazowych i energii;
- dotyczących przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł, w tym źródeł odnawialnych;
- dotyczących połączeń transgranicznych;
- dotyczących racjonalizacji zużycie paliw i energii u odbiorców.

**Wójt
(burmistrz, prezydent miasta)**

opracowanie **projektu założeń** do planu zaopatrzenia
w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

opiniowanie przez samorząd województwa
w zakresie

koordynacji współpracy z innymi gminami
zgodności z polityką energetyczną państwa

wyłożenie do publicznego wglądu
na okres 21 dni,

powiadomienie o wyłożeniu
w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości

Uchwalenie przez radę gminy założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

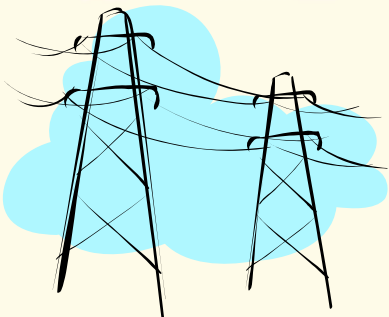
Projekt założeń powinien określać:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe; przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- zakres współpracy z innymi gminami.

złożenie wniosków, zastrzeżeń i uwag do projektu założeń przez osoby i jednostki organizacyjne zainteresowane zaopatrzeniem w paliwa gazowe i energię na obszarze gminy.

Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię operatora systemu dystrybucyjnego

powinien zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat dla paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości dostaw.

obejmuje w szczególności

- ✓ przewidywany zakres dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła;
- ✓ przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, w tym źródeł odnawialnych;
- ✓ przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy połączeń z systemami gazowymi albo z systemami elektroenergetycznymi innych państw;
- ✓ przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw i energii u odbiorców;
- ✓ przewidywany sposób finansowania inwestycji;
- ✓ przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów;
- ✓ przewidywany harmonogram realizacji inwestycji.

Plan rozwoju OSD elektroenergetycznego
uwzględnia

plan rozwoju

opracowany przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego.

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

albo

kierunki rozwoju gminy

określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych **nie zapewniają realizacji założeń** do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

wójt (burmistrz, prezydent miasta)

opracowanie **projektu planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe**, dla obszaru gminy lub jej części

uchwalenie planu zaopatrzenia
przez
radę gminy

projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwalonych przez radę tej gminy założeń i winien być z nim zgodny.

Projekt planu powinien zawierać:

- propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wraz z uzasadnieniem ekonomicznym;
- propozycje w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i wysoko-sprawnej kogeneracji;
- harmonogram realizacji zadań;
- przewidywane koszty realizacji proponowanych przedsięwzięć oraz źródło ich finansowania.

W celu **realizacji planu zaopatrzenia**, gmina może zawierać umowy z przedsiębiorstwami energetycznymi.

Jest to umowa cywilnoprawna regulowana przepisami prawa cywilnego.

Powinna ona zawierać co najmniej zapisy określające:

- ✓ obowiązki przedsiębiorstwa energetycznego
- ✓ sposób partycypacji gminy w działaniach przedsiębiorstwa energetycznego
- ✓ zasady odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania
- ✓ zasady rozliczeń finansowych

Prezentacja przygotowana na podstawie materiałów
zgromadzonych w Urzędzie Regulacji Energetyki.

W niniejszej prezentacji
wykorzystano również ogólnodostępne
informacje zawarte na stronach internetowych.

Dziękujemy za uwagę

**Urząd Regulacji
Energetyki**